

Prometheus

Et månedligt nyhedsbrev fra Schiller Institutet

årgang 19 nr. 9

september 2007

»HOUSTON, VI HAR ET PROBLEM«

Midt ude i det tomme rum, tre hundrede tusinde kilometer fra Jorden, eksploderede den ene ilttank ombord på Apollo 13 pludseligt med et brag. Rumskibet rystede, og en advarselslampe begyndte at blinke. Styrmand Jack Swigert rapporterede lakonisk over radioen: »Houston, vi har et problem«. Det var sandt for dyden ingen overdrivelse. De næste fem dage fulgte en hel verden i åndeløs spænding de tre astronauters heroiske kamp for at nå sikkert tilbage til Jorden. Det var i foråret 1970. Mange kan stadig huske det, yngre generationer har set det på film.

Lige her og nu sidder bankfolk rundt om på kloden med omkring tre tusinde milliarder dollars i gældsbaseerede investeringsinstrumenter, som ingen kender værdien af. Boblen på det amerikanske boligmarked slog hul i de internationale kreditmarkeder, da den brast. Og skaderne er langt større, end de fleste havde forestillet sig. Selv om centralbankerne i USA, Europa og Asien har pumpet milliarder af dollars ind i markederne, siver tilliden stadig ud af banksystemet. Og genoprettes den ikke meget snart, bryder hele finanssystemet sammen. Det drejer sig om dage eller uger.

Astronauterne ombord på Apollo 13 måtte vinke farvel til deres livsdrøm om at sætte en fod på Månen. Med de reddede livet. Det samme gælder for bankerne i dag. De bliver nødt til at give slip på det vilde spekulationscirkus, de har rodet sig ud i. De bliver nødt til at lukke hedgefondene og afvikle det oppustede kriseramte kreditmarked. De bliver nødt til at vende tilbage til det, de er sat i verden for: At servicere det øvrige erhvervsliv med kapital og kreditter. Til gengæld får de så lov til at overleve.

Den amerikanske økonom og fhv. demokratiske præsidentkandidat Lyndon LaRouche har fremlagt et udkast til et lovforslag, der skal redde millioner af amerikanske husejere fra tvangsauktion og hundrede af banker og sparekasser fra konkurs. Det forslag må og skal Den amerikanske Kongres behandle hurtigst muligt. For finanssystemet vil bryde sammen. Sandsynligvis allerede i oktober. Og så skal almindelige menneskers tilværelse og samfundsøkonomien beskyttes.

Krisen vil også ramme Danmark. Hundrede tusinder af boligejere vil komme i alvorlig klemme. De skal også beskyttes. Første skridt må være at tage livet af den gøgeunge, som Danske Bank fik placeret i det danske boligmarked, kaldet SDO-lån. Herefter skal verdens bedste realkreditsystem genetableres i sin oprindelige skikkelse. Så står vi godt rustet til at håndtere boligkrisen. Dernæst er det vigtigt, at vi fastholder tempoet i den danske infrastrukturobygning. Det vil være den allerbedste forsikring mod en langvarig økonomisk nedtur. Derfor skal vi have en bro over Kattegat og en direkte magnettogetsforbindelse mellem København, Århus og Aalborg. Læs mere i Schiller Institutets nye kampagneavis.

FINANSYSTEMET I RESPIRATOR

Den **5. september** samledes direktørerne for de største banker i **City of London** til deres månedlige møde med den britiske centralbank, **Bank of England**. Men ifølge avisen *The Financial Times* var stemningen slet ikke som den plejer. Forud for mødet fortalte bestyrelsesformanden for investeringsbanken **Barclays Capital**, **Hans Jörg Rudloff**, en forsamling af russiske erhvervsledere i **Moskva**, at finansmarkederne er blevet ramt af et alvorligt »hjertetilfælde« hen over sommeren og nu befinder sig i en særdeles kritisk tilstand.

Ifølge direktør Rudloff vil de næste fire til seks uger blive altafgørende. Efter sammenbruddet af boblen på det amerikanske boligmarked er tilliden forsvundet fra det globale marked for handel med gældspapirer. Over hele verden sidder banker, pensionskasser og investeringsselskaber med over **3.000 milliarder dollars** i forskellige former for investeringsinstrumenter, der alle har det tilfældes, at de i virkeligheden blot er »moderne« pantebreve, og at ingen i øjeblikket vil eje eller have dem. De mest almindelige går under navne som »kreditbaseret obligation«, **CDO**, »aktivbaseret kommercielt værdipapir«, **ABCP** og **ABS**, eller den mere brede fællesbetegnelse »særlige investeringsinstrumenter«, **SIV**. Markedet for disse gældspapirer er gået fuldstændig i stå. Der er ingen, der køber. Derfor kender bankerne heller ikke værdien af de investeringsinstrumenter, de selv ligger inde med. Og for rigtigt mange finansselskaber betyder det, at de i virkeligheden ikke ved, om de er solvente eller ej. Hans Jörg Rudloff udtrykte det således: »Det store spørgsmål er, om vi er i stand til at fastsætte et nyt prisniveau for disse værdipapirer. Hvis ikke, vil patienten dø!«

Og det ser rigtigt sort ud. Trods flere uger med daglige milliard-indsprøjtninger af frisk kapital fra **Den amerikanske Føderalbank**, **Den europæiske Centralbank** og centralbankerne over hele **Asien** er tilliden i finanssystemet ikke blevet genoprettet. Den **4. september** sprang interbankrenten i London, også kaldet **Libor-renten**, som de mest solide storbanker skal betale, når de låner hos hinanden, et fuldt procentpoint over Bank of Englands almindelige diskonto. Det var første gang siden finanskrisen i **efteråret 1998**. Et meget alvorligt tegn.

Imens finanssystemet således gisper efter vejret i en respirator, der hurtigt er ved at løbe tør for strøm, går hverdagen videre for de fleste mennesker rundt om i verden. Så længe det varer! I de kommende uger vil millioner af amerikanske familier blive konfronteret med afdrag på deres huslån, de ganske enkelt ikke har penge til. Det samme vil være tilfældet i **Storbritannien**. I **Tyskland** har alle de gamle halvoffentlige delstatsbanker haft fingrene dybt ned i kagedåsen med dårlige amerikanske huslån, de såkaldt »subprime-lån«. Det kan komme til at koste de tyske skatteydere dyrt. I **Sachsen** måtte man i begyndelsen af september ophæve grundloven midlertidigt for i hast at sælge **Sachsen Landesbank** til en anden delstatsbank, **LBBW**, i **Baden Württemberg**. Et alvorligt europæisk bankkrak blev afværget i sidste øjeblik.

Herhjemme vågner et voksende antal danske familier op til det faktum, at de sidder med et boliglån, der overstiger husets eller lejlighedens salgsværdi. Og kigger de efter i opgørelsen fra pensionskassen, vil de se, at de seneste måneders finansuro allerede har kostet på bundlinjen.

Men den store illusion – at økonomierne i **USA** og

Europa nok skal klare sig på trods af sammenbruddet af boligboblen og krisen i finanssektoren – er nu så småt ved at briste. Den **7. september** viste den seneste opgørelse over det amerikanske arbejdsmarked, at **USA** ikke som ventet havde fået **100.000** nye arbejdspladser hen over sommeren, men i stedet mistet netto **4.000** i industrien og byggesektoren. Det var første alvorlige tegn på, at boligkrisen er ved at sætte sine spor i den øvrige amerikanske økonomi. Samme dag meddelte **USA**' største private realkreditselskab, **Countrywide Financial**, at man vil fyre **12.000** medarbejdere. Det sendte **Wall Street** og verdens øvrige aktiemarkeder på en ny gevaldig rutsjetur. En forsmag på det der er i vente, hvis ikke der meget snart gribes ind.

Derfor fremlagde den fhv. demokratiske præsidentkandidat **Lyndon LaRouche** allerede den **22. august** et udkast til et lovforslag, der med **Franklin D. Roosevelts** politiske indgreb i **1930'erne** som forbillede, skal sikre, at **USA** både har et fungerende banksystem og en levedygtig realøkonomi på den anden side af det børskrak og den dybe krise, der vil ramme landet og den øvrige verden i løbet af efteråret. »Lovforslag til beskyttelse af boligejere og banker af 2007«, hedder LaRouches udkast. De vigtigste punkter er følgende:

1. Kongressen må etablere et nationalt kontor med ansvar for at anbringe landsdækkende og delstatslige banker under føderal beskyttelse, fastfryse alle eksisterende boliglån for den periode af måneder eller år, der er nødvendig for at justere priserne til et rimeligt niveau, omlægge eksisterende boliglån til en passende rente, og afskrive alle de kræftlignende spekulative gældsforpligtelser i form af værdipapirer med sikkerhed i fast ejendom, derivater og andre typer af pyramidespil, der har bragt banksystemet på bankerottens rand.

2. I løbet af overgangsperioden skal alle tvangsauktioner fastfryses, så amerikanske familier kan beholde deres hjem. Månedlige betalinger, i princippet modsvarigheden til huslejebetaling, skal finde sted til de anviste banker, som kan bruge indbetalingerne som sikkerhed for normal udlånsvirksomhed, så der derigennem atter tilføres kapital til banksystemet. Disse overkommelige månedlige betalinger vil blive indregnet i nye boliglån, der afspejler en afvikling af boligboblen, og der fastsættes passende ejendomsværdiurverdinger og reducerede faste renter på boliglånene. Det forventes at denne omvæltning på boligmarkedet vil tage adskillige år. I mellemtiden skal ingen boligejer blive sat ud af hans eller hendes ejendom, og de landsdækkende eller delstatslige banker skal være under beskyttelse, så de kan genoptage deres traditionelle funktioner, yde tjenester til lokalsamfundet og tilvejebringe kredit for investeringer i produktive industrier, landbrug, infrastruktur etc.

3. Delstatsguvernører skal påtage sig de administrative forpligtelser ved at gennemføre programmet, inkl. »huslejevurderingerne« til de udvalgte banker, mens de nationale myndigheder tilvejebringer de nødvendige kreditter og den økonomiske sikkerhed for at sikre en succesrig overgang.

LaRouches politisk aktionskomité, **LPAC**, har arbejdet intensivt for at bringe lovudkastet ud til alle politiske kontorer i **Washington**. Og den umiddelbare reaktion fra både republikanere og demokrater har været ganske positiv. Men LaRouche har efterfølgende understreget, at det ikke er nok med ord, der skal handles. Hvis ikke Kongressen griber ind, her og nu, vil det amerikanske politiske lederskab blive kørt

over af virkeligheden, og så kan det i øvrigt være aldeles lige meget, hvad man ellers vedtager af love og foranstaltninger.

LAROUCHES TALE TIL NATIONEN

Den **1. september** genoplivede **Lyndon LaRouche** en af præsident **Franklin D. Roosevelts** berømte traditioner, hans radiotransmitterede taler til den amerikanske befolkning, de såkaldte »**Fireside Chats**«, »Samtaler ved Kaminen«. Men LaRouche gjorde det i moderne form. Hans tale til den amerikanske befolkning blev lagt direkte ud på internettet, hvor den stadig kan høres på www.larouchepac.com

»Dette er Lyndon LaRouche, der taler. Vi står overfor den største globale økonomiske krise, menneskeheden har kendt i århundreder. Den overgår alt, vi oplevede i tiden umiddelbart efter **1. Verdenskrig**, inklusive depressionen i **30'erne** – men vi kan håndtere det.

Problemet her og nu er, at [den manglende handling fra] **USA's** præsident – det embede, der burde have udvist lederskab i forberedelserne af et forsvar for nationen imod den værste depression i mands minde, som nu står for døren – tvinger os til at tage særlige foranstaltninger og andre tiltag gennem andre organer for at beskytte den amerikanske befolkning indtil det tidspunkt, hvor vi kan få den reform gennemført, der er påkrævet for at komme sikkert gennem dette.

Vores første prioritet må være at redde USA fra at blive ødelagt, og det er der en reel fare for sker, med det der nu er på vej. *Dette er det største finansielle sammenbrud*, vi har set i vor tids historie – i min tid og i jeres tid – og det er af samme type, som det der ramte **Tyskland i 1923**.

Ikke desto mindre er det et problem, vi kan håndtere. Det kræver, at **Kongressen** mobiliseres til at iværksætte tiltag,

der svarer til oprettelsen af en brandmur, der skal beskytte de vitale dele af vores økonomi og vor befolknings ve og vel. Det kan lade sig gøre. Det skal blot vedtages af Kongressen inden udgangen af **september**.

Der er en vis åbenhed overfor ideen om at gøre noget ved problemet, og den vokser og spreder sig nu i Kongressen og andre steder. Rent faktisk.

Jeg har skrevet et idé-udkast til et lovforslag, som vil fungere. Jeg har foreslået en national lovgivning, der kan iværksættes umiddelbart, og som må vedtages allerede i løbet af september måned, fordi **oktober** måned er utrolig farlig: *Vi tør ikke foreslå noget, der ligger udover den første del af september. Der må handles i begge Kongressens kamre allerede i september, og der skal hastevedtages en lovgivning, der har tilstrækkelig støtte fra både republikanere og demokrater begge steder, til at kunne modstå et veto fra præsidenten – en veto-sikker lov.*

Hvis vi gør sådan, kan det godt være, at vi bliver ramt af en depression i oktober, som vil være langt værre end den i **1929-1933**. Men – beskytter vi vore banker, selv hvis de går ned, og beskytter vi vore boligejere, så ingen af dem bliver sat på gaden pga. krisen, så kan vi i løbet af oktober og efterfølgende få løst problemerne og sætte en almen økonomisk genrejsning i gang. Vi må mobilisere, for at få det gjort.

Der er nu mange, der kommer op med forslag til reformer og lovgivning. Det meste af det, jeg har set, er noget totalt ubrugeligt skrammel. Det mest tossede er kommet fra USA's præsident selv, med det han har foreslået. Vi taler om millioner, der vil miste deres boliger *her og nu*.

For at forstå dette, må man først erkende, at der har været et sammenbrud, som de fleste af jer burde have lagt mærke til ved blot at se jer omkring i jeres byer og næromgivelser.

NY KAMPAGNEAVIS PÅ GADEN

Så har **Schiller Institut**s *Kampagneavis nr. 4* forladt trykkeriet. Denne gang i **60.000** eksemplarer. Vær med til at få den spredt ud over hele landet. Ring på **35 43 00 33** og bestil det antal, du kan dele ud i dit nærområde. Og ring igen, når du skal have flere.

Som det hør og bør for en politisk kampagneavis, er indholdet rettet mod den aktuelle politiske situation. Der kommer snart et folketingsvalg. Derfor præsenteres de fire kandidater, der stiller op uden for partierne, med et program udarbejdet i samarbejde med Schiller Institut. I **Københavns Storkreds**, er det naturligvis Schiller Institutets formand i Danmark, **Tom Gillesberg**, som vælgerne stadig husker fra den profetiske valgplakat ved det seneste kommunalvalg, der bar teksten: »Når boblen brister ... « I **Københavns Omegns storkreds** er det **Feride Istogu Gillesberg**. I **Østjyllands Storkreds** er det **Janus Kramer Møller**. I **Nordjyllands Storkreds**, **Hans Schultz**.

I kampagneavisens leder »*Efter finanskrakket: Magnetog over Kattegat*« sætter Tom Gillesberg forårets og sommerens succesrige kampagne for en ny **Kattegatbro** i sammenhæng med den hastigt voksende finanskrise. Denne krise beskrives nærmere i **Lyndon LaRouches** radiotale og udkast til lovforslag til beskyttelse af de amerikanske banker og husejere (begge bringes også i dette nummer af **Prometheus**). En nærmere beskrivelse af krisens udvikling over de seneste uger gives gennem et kort uddrag fra **Prometheus**. Og på den baggrund bringes den seneste appel til alverdens politikere om indkaldelse til en ny **Bretton Woods-konference** fra Schiller Institutets stifter og internationale præsident, **Helga Zepp-LaRouche**. Fra hendes hånd bringes også indbydelsen til Schiller Institutets internationale konference i **Tyskland** om bygningen af en tunnel under **Beringstrædet**. Dette projekt sættes i et spændende historisk perspektiv af Tom Gillesberg i artiklen: »*Vitus Bering og genopdagelsen af Amerika*«. Og under overskriften »*Økonomi er kreativitet*« bringes Lyndon LaRouches svar på et spørgsmål fra **Michelle Rasmussen** om finansieringen af en ny Kattegatbro. Endelig bringer **Prometheus'** chefredaktør, **Poul E. Rasmussen**, begrebet »fysisk-økonomisk tæthed« ind i den danske debat om nye infrastrukturprojekter i artiklen: »*Rettidig Omhu: Byg Magnetog over Kattegat*«.

The image shows the cover of a campaign newspaper titled "Magnetog over Kattegat" published by Schiller Institutet. The cover features a large photograph of a suspension bridge over water. Below the bridge, there is a portrait of Lyndon LaRouche and a line graph showing a sharp decline. The text on the cover includes "Schiller Institutet", "MAGNETOG OVER KATTEGAT", "FINANSSYSTEMET KOLLAPSER! - Vi ved hvad der skal gøres", and "Forsvar det almindelige mod spekulation". It also lists names of candidates: KØBENHAVN, ØSTJYLLAND, and NORDJYLLAND. The cover also includes contact information: "www.schillerinstitut.dk" and "35 43 00 33".

Vores industri og landbrug er blevet ødelagt. Ok, der bliver måske dyrket lidt her og der, men vi har ikke mange landmænd tilbage. Vores befolkning, som det er tilfældet med sammenbruddet af bilindustrien, har mistet evnen til, ikke blot at producere varer, men også til at tilvejebringe grundlaget for en hæderlig levestandard for menneskene i delstater som **Michigan, Ohio, Indiana** osv. Og det er typisk for det, der er sket i verden som helhed. Det er vores problem.

Vi kan løse det, men vi bliver nødt til at stå fast. Vi må omgående have en hastelovgivning – uden ekstra tilbehør, uden små simple ændringer, ingen smarte tricks – af den type, som jeg har foreslået. Det må sættes i værk i løbet af september måned. Det må håndteres som hastelovgivning og være prioriteret som sådan af begge Kongressens kamre. Der må være en veto-sikker vedtagelse i begge Kongressens kamre. Både demokrater og republikanere må mobilisere sammen uden forskelsbehandling. Der er ingen, der ønsker at skære halsen over på de andre; vi forsøger at redde nationen. Og det må være den måde vi gør det på. Det skal gøres.

Og I er afgørende i denne proces. I må organisere folk til at forstå det. Glem alt vrøvlriet. Forsøg ikke at komme op med et kompliceret reklametrick. Forsøg ikke at lave boligreform. Forsøg ikke at justere ejendomsplånerne. Gør *intet* af den slags. Det ville være absolut tåbeligt under de nuværende omstændigheder.

Det eneste, du yderligere kan gøre, er at sørge for, at vicepræsidenten bliver afsat. Vi kan ikke afsætte præsidenten og vicepræsidenten samtidigt, og vi ønsker ikke, at vicepræsidenten bliver præsident. Derfor må vi droppe **Cheney**. Det kan ske, hvis tilstrækkelig mange demokrater og republikanere, i særdeleshed deres repræsentanter i Kongressen, beslutter sig for at gøre det. Det kan gøres. *Lad os gøre det*. Og lad os få Cheney smidt ud og gå videre med den reform, jeg foreslår.

Det vil sige, at ingen boligejer, der er beskyttet af staten, vil blive sat ud af sit hjem, og at ingen bank eller sparekasse, hverken en landsdækkende bank eller en lokalbank, vil blive lukket. Det betyder også, at vi ikke kan acceptere, at værdifulde ressourcer bliver brugt til at redde andre uregulerede finansinstitutioner. *Hedgefondene skal væk*. Jo før de forsvinder, jo før de går bankerot, desto bedre for os alle sammen.

For vi bliver nødt til at genopbygge økonomien, inklusive vor fysiske økonomi. Vi skal have vore industrier tilbage. Vi skal have vore landbrug tilbage, og vi skal få vore infrastruktur til at fungere. Vi vil genvinde vores værdighed og indtage vores plads som en respekteret leder blandt verdenssamfundets nationer. Og det er det, vi må gøre.

Ingen hokus pokus, ingen tricks, ingen udflugter. Tilbage til det grundlæggende. *Tænk som FDR* [præsident **Franklin D. Roosevelt**]. Gå i gang allerede her i september måned. Få Kongressen til at vedtage denne type lovgivning, som bygger en beskyttende brandmur for alle vigtige banker, både på delstatsniveau og nationalt. Lige gyldigt hvad de finansielle problemer måtte være, så vil vi sørge for, at de kan forblive åbne. Og vi sikrer dem statens beskyttelse.

Vi udstrækker den statslige beskyttelse til alle husejere,

som trues med at blive sat på gaden. De vil ikke blive sat ud. Delstaterne vil hjælpe centralregeringen med det. Dvs. delstaterne vil være den administrative arm, som finder de mennesker, der behøver beskyttelse, og sørger for, at de modtager den. Men staterne vil handle gennem guvernør-embedet på basis af en national lov. Det er sådan, vi får arbejdet gjort.

Lav ikke nogen abekattestregere. Glem de smarte tricks. Vi må redde nationen. Hvis vi i løbet af september får gennemført den type indgreb, jeg har foreslået, som hastelovgivning, så har vi en brandmur, der kan beskytte USA imod ødelæggelse. Hvis vi ikke gør det, får vi måske en situation, der ikke længere kan reddes.

Så lad os være patrioter. Lad os hverken være republikanere eller demokrater netop nu. Lad os være patrioter – lad os redde nationen. Lad os bygge en brandmur, der kan forhindre den største depression, vi nogen sinde har kendt.

Dette er Lyndon LaRouche: Tak.«

EN REGERING I FORFALD

Den **13. august** meddelte præsident **George W. Bush** allernærmeste politiske rådgiver, **Karl Rove**, at han ville forlade **Det hvide Hus** med udgangen af måneden. Den **27. august** var det så justitsminister **Alberto Gonzales**, der efter mange måneders intens politisk pres fra **Kongressen**, udsendte en meddelelse om, at han også trådte ud af Bush-regeringen.

Højtstående kilder i **Washington** har overfor *Prometheus*' samarbejdspartner *Executive Intelligence Review*, draget sammenligninger med den hastige opløsning af det politiske lederskab i **Sovjetunionen** efter det fejlslagne **KGB-kup i 1991**. Den engang så magtfuldkomne Bush-regering har mistet sit indenrigs- og politiske fodfæste, og præsidentens trofaste støtter nærmest flygter ud af bagdørene, alt imens samtlige republikanske politiske kandidater har travlt med at lægge afstand til Det hvide Hus.

Men der er også en anden ubehagelig sammenligning. **Richard Nixons** justitsminister **John Mitchell** var som kampagneleder hovedansvarlig for det berømte indbrud i **Demokraternes** valghovedkvarter i **Watergate-hotellet**. Det blev han idømt fængsel for. Som den hidtil eneste justitsminister i USA's historie. Men det kan være han snart får selskab. Justitsministeriets generalinspektør, **Glenn Fine**, har i et brev til senator **Patrick Leahy** meddelt, at hans kontor er i færd med at undersøge alvorlige anklager om magtmisbrug imod Alberto Gonzales.

En af nu fhv. justitsminister Gonzales' vigtigste opgaver har været at beskytte vicepræsident Dick Cheney imod en bred vifte af anklager om netop magtmisbrug. Med Gonzales' afgang kan en egentlig rigsretssag imod Cheney være rykket betydeligt nærmere. Mere end **20** medlemmer af Kongressen har allerede underskrevet den demokratiske præsidentkandidat Dennis Kucinichs resolution for en sådan retssag. Men det haster. Vicepræsident Cheney arbejder bag kulissen desperat for at få et militært angreb på **Iran** indledt, inden George W. Bush forlader Det hvide Hus.

Prometheus udgives hver måned af **Schiller Institutet**, Sankt Knuds Vej 11 kld., 1903 Frederiksberg, tlf: 35 43 00 33, Konto: 1551-0005648408, Giro: 564-8408, si@schillerinstitut.dk, www.schillerinstitut.dk. *Prometheus* er en videreførelse af **Agro-Nyt** (marts 1989 – oktober 2004). Redaktion: Poul Rasmussen (ansvh.), Tom Gillesberg, Percy Rosell og Executive Intelligence Review. Abonnement: 1 år: 2.000 kr. – 6 mdr.: 1.000 kr. – 3 mdr.: 600 kr. *Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.*

ISSN: 1604-2840 Egettryk